

er samtlige Sparekasser, Loven gælder, og derefter nævnes disse andre, om hvilke det siges i den nugældende Lov, at de maa ikke kalde sig Sparekasser. Gjorde de det, da Loven traadte i Kraft, havde de Lov til at gøre det i 10 Aar, saa skulde Til-ladelsen fornyes, men jeg gaar ud fra, at den have de faaet. Vi have saa uhyre mange af dem, at skulle vi gaa til en For-andring, kunne vi ikke komme uden om denne Del af Sparekasserne.

Det ærede Medlem, der talte først om denne Sag, delte Sparekasserne i to Kate-gorier. Jeg kunde ogsaa ønske at dele dem i to Kategorier, nemlig de rene og de blandede Sparekasser, og i de blandede Sparekasser tror jeg, at Faren for Indsky-dernes Penge er meget, meget større end i de rene Sparekasser. Jeg vil nævne nogle Eksempler. Jeg skal ikke nævne Navne, fordi jeg derved let kunde komme til at skade et eller andet Institut, hvad der ingen-lunde er min Hensigt; jeg ønsker kun at nævne nogle ganske faa Eksempler, men disse Eksemplers Tal kunde forøges meget betydeligt.

Der er f. Eks. et Institut, der kalder sig „Sparekasse for N. N. og Omegn“. Den har en Aktiekapital paa 12,780 Kr. og Indlaan til et Beløb af 715,000 Kr. Hvordan mener man egentlig, at den har det, dersom der blot stødte det ringeste til? Jeg tænker ikke paa Besvigelser, men hvordan har den det, da den ikke blot driver Sparekassevirksomhed, men tillige Udlaansforretninger, Kautions- og Veksel-forretninger og alt muligt? Eller hvad mener man om en „Spare- og Præmiebank for Industri og Haandværk i N. N. Køb-stad“ med en Aktiekapital af 15,000 Kr., en i Løbet af 40 Aar oparbejdet Reserve-fond af 41,000 Kr. og Indlaan til et Beløb af 613,000 Kr.? Man stiftede altsaa for 40 Aar siden denne lille Kasse med en Aktiekapital af 15,000 Kr. Det var meget lidt, men Formaalet var til Gengæld stort. Formaalet er følgende: at opmuntre mindre bemidlede Folk til Sparsommelighed, endvidere ved Laan at fremme Industri, Landbrug og Handel samt at lette Penge-omsætningen i N. N. Købstad. Det har man til Hensigt at gøre med 15,000 Kr.! Det er jo klart, at naar man navnlig vilde fremme mindre bemidlede Folks Spar-

sommelighed og Sparelyst, skulde man have fat i deres Indskud, men Sikkerheden for disse er ikke stor, og Erfaringen har i alt Fald ikke vist, at man har forstaaet at oparbejde en Reservefond, som blot i nogen Grad staar i Forhold til de betydelige Indskud, man fik. Et Institut, der driver Sparekassevirksomhed i Henhold til Loven uden at betjene sig af andet Navn end „Sparekasse“, er stiftet i 1869 med en Aktiekapital af 80,000 Kr. og har nu et Indlaansbeløb af 18 $\frac{1}{4}$ Mill. Jeg beder de Herrer lægge Mærke til disse Tal: Aktiekapitalen er 80,000 Kr. og 18 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. i Indlaan! Den har saa opsparet en Reservefond af 228,000 Kr., men Forholdet er jo dog ganske forkert, tilmed da der i dens Love staar en Bestemmelse, der siger, at ved Bestemmelsen af Nettooverskuddet tages intet Hensyn til Gevinst eller Tab paa Værdipapirer. Det er jo ganske paa Trods af, hvad der staar i Loven om, hvorledes en Sparekasse skal foretage Statusopgørelse, og hvorledes den skal forholde sig med Ansættelse af Værdipapirer. Men denne Sparekasse, som ret og slet kalder sig „Sparekasse“, er ganske udenfor Kontrol, fordi den har en Aktiekapital af 80,000 Kr., og dens Aktionærer skulle have Udbytte. Derfor kommer den ind under § 12 i det forelagte Lovforslag. Men mon man ikke ude i Befolkningen tror, at dette Foretagende, der hedder en Sparekasse, og som arbejder med en Indlaanskapital paa 18 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr., skulde være lige saa sikker som de andre? Og saa er det dog en sørgelig Skuffelse.

Jeg skal endnu kun nævne et Eks-empel, som er ret ejendommeligt. Aktie-kapitalen er 7,204 Kr., Indlaanet 1,000,850 Kr., og Formaalet er at opmuntre Spar-sommeligheden og støtte Erhvervslivet i Byen og Omegnen. Det er stadig store Formaal med meget smaa Midler, og det maa føjes til med ganske overordentlig stor Risiko for de paagældende Midler.

Jeg mener altsaa, at skal man en Gang gaa til en Ændring af Sparekasse-forholdene — og det mener jo Indenrigs-ministeren, og det mene alle —, saa kan man ikke komme uden om, at de Sparere, der have deres Penge i disse Foretagender, have Krav paa, at der tages Hensyn til dem, at der træffes Foranstaltninger, der